

Beata Szymczak

Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu

sekretariat@biblioteka.sosnowiec.pl

Cele zrównoważonego rozwoju w Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu

Streszczenie: Artykuł przedstawia działania podjęte przez Miejską Bibliotekę Publiczną im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu w ramach celów zrównoważonego rozwoju Agendy 2030. Od 2018 r. prowadzone są warsztaty dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych z zakresu edukacji globalnej, odbywają się spotkania autorskie z autorami zajmującymi się tematyką dotyczącą realizacji Agendy 2030. Biblioteka do swoich działań włączyła też wiele szkół i instytucji.

Słowa kluczowe: Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu, cele zrównoważonego rozwoju, Agenda 2030

Miejska Biblioteka Publiczna im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu od roku 2018 aktywnie włącza się w propagowanie idei edukacji globalnej oraz stara się realizować [cele zrównoważonego rozwoju Agendy 2030 ONZ](#). Biblioteka uzyskała wówczas informacje dotyczące możliwości przyłączenia się do akcji promowania celów sprawiedliwego handlu od liderów edukacji globalnej działających na terenie Sosnowca i włączyła się do niej.

Działania Biblioteki mają na celu edukowanie dzieci i młodzieży z zakresu problemów dotyczących ochrony środowiska oraz przybliżenie im tematu współzależności pomiędzy krajami globalnej Północy i globalnego Południa. Mają również za zadanie uświadomienie uczniów w zakresie problemów, z jakimi na co dzień zmagają się mieszkańcy krajów globalnego Południa oraz uwrażliwienie ich na nie. Nasza Biblioteka nie skupia się w tym zakresie wyłącznie na uczniach, ale stara się również prowadzić działania wśród dorosłych odbiorców.

Zajęcia w szkołach i przedszkolach z zakresu edukacji globalnej prowadzone przez pracowników Biblioteki odbywają się przez cały rok szkolny. Kulminacja wszystkich działań ma jednak miejsce podczas obchodów ogólnopolskiego Tygodnia Edukacji Globalnej, w którego organizację nasza Biblioteka włącza się od roku 2018. Mają wtedy miejsce warsztaty dla dzieci, młodzieży oraz dorosłych z zakresu edukacji globalnej, spotkania z autorami książek poruszających tę tematykę, pokazy filmowe oraz występy uczniów. Podczas organizacji tychże obchodów Biblioteka stara się włączać w ich realizację zarówno dzieci i młodzież, jak i osoby specjalizujące się na co dzień w tej tematyce, m.in. trenerów edukacji globalnej. Koordynatorem całego projektu jest Joanna Biesiada – pracownik Działu Instruktażu i Promocji Miejskiej Biblioteki Publicznej w Sosnowcu.

W 2018 roku, w trakcie obchodów TEG MBP w Sosnowcu gościła autora książek dla dzieci i młodzieży, Mikołaja Marcelę, który podczas spotkania dla uczniów szkół podstawowych przedstawił swoją książkę *Best Seler i zagadka znikających warzyw*. Przeprowadzony został również cykl warsztatów dla dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych poruszających tematykę dostępu do wody pitnej oraz sprawiedliwego handlu.

Fot. 1. Tydzień Edukacji Globalnej 2019 w Zagłębiowskiej Mediatece – spotkanie autorskie z Mikołajem Marcelą
Źródło: Archiwum MBP w Sosnowcu.

„Pobudka! To ostatni dzwonek dla klimatu” – to hasło promowało Tydzień Edukacji Globalnej w roku 2019. Wydarzenia z nim związane odbywały się w Zagłębiowskiej Mediatece w dniach od 18 do 22 listopada. Tydzień rozpoczęło spotkanie z Mikołajem Marcelą, promujące drugą część jego warzywnego kryminału pt. *Best Seler i tajemnica rodu Kokosów*, goszczono również Grzegorza Trzepińskiego, właściciela Kawiarni Aruko w Sosnowcu, który podzielił się z uczestnikami warsztatów tajemnicami na temat parzenia kawy i herbaty, oraz Dorotę Szewczyk, Dyrektora Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu. Przeprowadzony został również cykl warsztatów dla dzieci, młodzieży i dorosłych. Tydzień zakończył finał zorganizowany wspólnie ze Szkołą Podstawową nr 4 oraz Sportową Szkołą Podstawową nr 17 w Sosnowcu. Uczniowie tychże szkół zaprezentowali przedstawienie ekologiczne „Ratujmy Matkę Ziemię”. W trakcie finału wręczono również nagrody w konkursach ekologicznych „Ekoludek” oraz „Eko-przedmiot”. Ostatnim punktem obchodów TEG 2019 roku był pokaz filmu animowanego, poruszającego tematykę ekologiczną pt. *Wall-e*. Partnerami TEG w 2019 r. byli: Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu, Szkoła Podstawowa nr 4 w Sosnowcu, Sportowa Szkoła Podstawowa nr 17 w Sosnowcu, Kawiarnia Aruko s.c. Trzepińscy G.B. oraz Polskie Stowarzyszenie Sprawiedliwego Handlu, które ufundowało produkty spożywcze z certyfikatem Fairtrade.

Fot. 2. Tydzień Edukacji Globalnej 2019 w Zagłębiowskiej Mediatece – zajęcia dla uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 „Tosia odkrywa czekoladę” – tajemnica sprawiedliwego handlu
Źródło: Archiwum MBP w Sosnowcu.

Fot. 3. Tydzień Edukacji Globalnej 2019 w Zagłębiowskiej Mediatece – zajęcia dla uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 „Tosia odkrywa czekoladę” – tajemnica sprawiedliwego handlu
Źródło: Archiwum MBP w Sosnowcu.

Na program obchodów Tygodnia Edukacji Globalnej 2019 w Zagłębiowskiej Mediatece złożyły się:

- spotkanie autorskie z Mikołajem Marcelą – promocja książki *Best Seler i tajemnica rodu Kosów*,
- warsztaty dla młodzieży i dorosłych „Jak mówić o większości świata? Na czym polega Sprawiedliwy Handel? Czy warto kupować produkty Fairtrade?”,
- warsztaty plastyczne dla dzieci i rodziców „Drugie życie koszulki”, warsztaty dla dorosłych „Tajemnice kawy i herbaty oraz sztuka ich parzenia”, połączone z degustacją,

- finał Tygodnia Edukacji Globalnej. Przedstawienie ekologiczne „Ratujmy Matkę Ziemię” w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 w Sosnowcu oraz Sportowej Szkoły Podstawowej nr 17 w Sosnowcu; wręczenie nagród w konkursach „Ekoludek” oraz „Eko-przedmiot”,
- projekcja filmu animowanego o ekologii,
- zajęcia i warsztaty dotyczące edukacji globalnej z wykorzystaniem teatryku kamishibai dla przedszkolaków, uczniów szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych w Zagłębiowskiej Mediatece.

Fot. 4. Finał Tygodnia Edukacji Globalnej 2019 w Zagłębiowskiej Mediatece – przedstawienie ekologiczne w wykonaniu uczniów ze Szkoły Podstawowej nr 4 i Sportowej Szkoły Podstawowej nr 17 w Sosnowcu
Źródło: Archiwum MBP w Sosnowcu.

Rok 2020, ze względu na sytuację sanitarno-epidemiologiczną w Polsce, spowodował zmniejszenie liczby organizowanych imprez w ramach projektu. Do marca 2020 r. odbywały się cykliczne zajęcia z zakresu edukacji globalnej w szkołach i przedszkolach na terenie Sosnowca, prowadzone przez pracowników Zagłębiowskiej Mediateki. Od kwietnia ze względu na pandemię Covid-19 zajęcia te zostały zawieszane. W związku z tym przeniesiono zajęcia z edukacji globalnej do rzeczywistości wirtualnej. Powstał [filmik](#) na temat problemu dostępu do wody pitnej, który został opublikowany w serwisie Youtube. W lipcu koordynatorka projektu w naszej Bibliotece reprezentowała MBP w Sosnowcu w Bibliotece Śląskiej podczas konferencji online „Agenda 2030 ONZ i biblioteki publiczne”. Niestety, obchody Tygodnia Edukacji Globalnej w Zagłębiowskiej Mediatece zostały odwołane. Na przełomie października/listopada 2020 roku zorganizowano ekologiczny konkurs plastyczny „Ziemia w naszych rękach” dla uczniów szkół podstawowych. Zadaniem uczestników było wykonanie plakatu ilustrującego hasło konkursowe. Wzięło w nim udział kilkudziesięciu uczniów z całej Polski. Sponsorami nagród w konkursie byli „Przyjaciele Kawy” Sp. z o.o. Z okazji Świąt Bożego Narodzenia powstał filmik dla dzieci [Edukacja globalna dla najmłodszych: ozdoby z recyklingu](#) przedstawiający możliwości samodzielnego wykonania ozdób świątecznych z przedmiotów nadających się do recyklingu.

Ze względu na obowiązujące obostrzenia związane z Covid-19 dopiero w czerwcu 2021 r. wznowiono zajęcia dla dzieci w wieku szkolnym z zakresu edukacji globalnej, które przeprowadzono w Zagłębiowskiej Mediatece. Został również nagrany filmik dla dzieci pt.: „Gadatliwy ptak Narina”, poruszający problem sprawiedliwego handlu. Opublikowano go na profilu Facebook MBP w Sosnowcu. Zorganizowano także ekologiczny konkurs plastyczny „Nasz świat za 1000 lat...”. W konkursie wzięło udział 58 uczniów z całej Polski, którzy zilustrowali swoje futurystyczne wizje naszej planety w przyszłości.

Podczas organizowania przedsięwzięć z zakresu edukacji globalnej dla dzieci, młodzieży i osób dorosłych biblioteka współpracowała z Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Sosnowcu, Szkołą Podstawową nr 4 w Sosnowcu oraz Sportową Szkołą Podstawową nr 17 w Sosnowcu. Od roku 2018 pracownicy Zagłębiowskiej Mediateki, organizujący zajęcia z zakresu edukacji globalnej, odwiedzili już dzieci i młodzież ze: Szkoły Podstawowej nr 4 w Sosnowcu, Szkoły Podstawowej nr 6 w Sosnowcu, Sportowej Szkoły Podstawowej nr 17 w Sosnowcu, Niepublicznego Przedszkola Anglojęzycznego Oxford w Sosnowcu. W trakcie prowadzenia zajęć z edukacji globalnej dla dzieci pracownicy korzystali z bajek w formie teatrzyku kamishibai wydanych przez Ośrodek Działań Ekologicznych Źródła.

Propagując cele zrównoważonego rozwoju, pracownicy Miejskiej Biblioteki Publicznej im. Gustawa Daniłowskiego w Sosnowcu mają nadzieję na osiągnięcie jak najlepszych rezultatów dla dobra całej ludzkości i planety.